

Donath Business & Media
Herzmann

CFA Society Forecasting Dinner 2014 Survey

Závěrečná zpráva z průzkumu
únor 2014

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou závěrečná zpráva z dalšího průzkumu, který tradičně pořádáme u příležitosti výročního setkání CFA Society Forecasting Dinner 2014 organizovaného CFA Society Czech Republic. I letos jsme ve spolupráci s agenturou Donath Business & Media a poradenskou společností Herzmann zjišťovali postoje odborné veřejnosti k aktuálním tématům české ekonomiky.

S ohledem na vznikající novou vládní koalici jsme se zajímali o očekávání ohledně vývoje fiskální politiky či hodnocení některých doposud deklarovaných vládních záměrů. Tradičně jsme se věnovali i otázkám vývoje HDP, měnové politiky či přijetí eura.

Věříme, že následující stránky Vám přinesou zajímavé a inspirativní srovnání s názory kolegů.

Marek Jindra, CFA
President
CFA Society Czech Republic

Obsah

O průzkumu.....	4
Hlavní zjištění	5
Odborníci by vládě důvěru dali.....	6
Uspěje koaliční vláda ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL?.....	7
Daně a rozpočet	12
Potraviny a silnice.....	15
Intervenční politika ČNB.....	17
Věříme ve slabý růst a mírnou inflaci.....	18
Bankovní unie a euro	20
Struktura respondentů (v %)	22
Prohlášení o volné distribuci	24
Autoři průzkumu.....	24
Partner průzkumu	24

O průzkumu

Průzkum byl proveden u příležitosti 12. výročního setkání CFA Society Forecasting Dinner 2014, které pravidelně pořádá CFA Society Czech Republic sdružující certifikované finanční odborníky. Předmětem výročního setkání předních domácích a zahraničních ekonomů pod záštitou Miroslava Singera, guvernéra České národní banky, je prognóza ekonomického vývoje ČR pro letošní rok.

On-line průzkum pro CFA Society Czech Republic provedla ve dnech 9. až 24. ledna 2014 PR agentura Donath Business & Media ve spolupráci s poradenskou společností Herzmann. Jeho cílem bylo zmapovat názory ekonomických a finančních odborníků na aktuální témata české ekonomiky a očekávání spojená se vznikající koaliční vládou.

Pozvánku k účasti v průzkumu obdrželi:

- členové CFA Society Czech Republic a kandidáti Programu CFA;
- významné osobnosti českého podnikového a finančního sektoru (VIP);
- čtenáři elektronického bulletinu The Fleet Sheet's Final Word;
- čtenáři serveru Ekonom.cz.

Otázky se týkaly:

- hospodářské politiky vznikající vládní koalice ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL;
- ekonomického vývoje v ČR;
- bankovní unie a přijetí eura.

Průzkumu se zúčastnilo celkem 2 044 respondentů. Pozvání k průzkumu obdrželo 8 031 adresátů, z nichž odpovědělo 1 624, tedy 20,2 % oslovených. Do průzkumu se dále spontánně zapojilo 420 čtenářů zpravodajského portálu ekonom.cz. Postoje respondentů k jednotlivým otázkám jsou popsány v další části zprávy.

Hlavní zjištění

Odborníci by vládě důvěru dali. Jak dlouho vydrží, je však ve hvězdách

Většina respondentů (60,5 %) by důvěru koaliční vládě ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL dala. Tento postoj se neliší napříč dotazovanými skupinami. Současně srovnatelné množství (59,4 %) účastníků průzkumu se domnívá, že vláda nevydrží celé volební období.

2014 – rok naděje pro české hospodářství

V letošním roce by měla česká ekonomika růst. Myslí si to 81,1 % zástupců odborné veřejnosti, kteří se průzkumu zúčastnili. Ve zvyšování HDP nejvíce věří respondenti z finančního sektoru (90,8 %), necelá polovina z nich (42 %) se domnívá, že HDP vzroste o více než 1 %. Tři čtvrtiny respondentů (73,5 %) si myslí, že letošní inflace se bude pohybovat v pásmu 1 až 3 %.

Vláda zvýší výdaje i daně, hospodářství to uškodí

Zvýšení výdajů očekává od nové koaliční vlády 79,1 % respondentů.. Celkem 46,5 % si myslí, že 3% schodek státního rozpočtu bude dodržen. Cenou za to však bude zvýšení daní. Dalších 32,6 % předpokládá financování výdajů růstem státního dluhu.

Vláda podle respondentů v příštím roce zvýší progresi u daně z příjmu fyzických osob (69,7 %). Zavedení sektorové daně očekává (60,6 %) účastníků průzkumu. Rozporná očekávání panují u daně z příjmu právnických osob. Podle názoru 47,9 % respondentů ji vláda zvýší. Převládají přitom názory, že půjde o zvýšení do 2 %. Žádnou změnu daně z příjmu právnických osob neočekává 44,1 % odpovídajících. Většinové očekávání je, že koaliční vláda sníží DPH u některých vybraných produktů (65,9 %).

Většina respondentů (57,4 %) se domnívá, že jimi očekávané kroky koaliční vlády v oblasti daní hospodářství uškodí. Nejčastěji se tento názor vyskytuje u lidí z finančního sektoru (67,9 %).

Vláda fungující protikorupční opatření neprosadí, ale silnice by stavět a opravovat měla

Většina (70 %) účastníků průzkumu neočekává, že by vláda prosadila fungující protikorupční opatření. Ještě pesimističtější jsou respondenti v názoru na tvrzení představitelů koaličních stran, že jednotlivá ministerstva nebudou sloužit partikulárním zájmům stran či hnutí, které je ovládnou. Více než osm z deseti zástupců odborné veřejnosti (83,6 %) si myslí, že se tomu vládě nepodaří zabránit.

Výrazná většina respondentů (80 %) souhlasí se záměrem vlády navýšit investice do rozvoje a údržby dopravní infrastruktury až na úroveň 2 % HDP. Většina (68,8 %) také souhlasí se záměrem vlády dosáhnout potravinové soběstačnosti v základních komoditách, které lze u nás produkovat.

Bankovní unii nechceme, euro až později

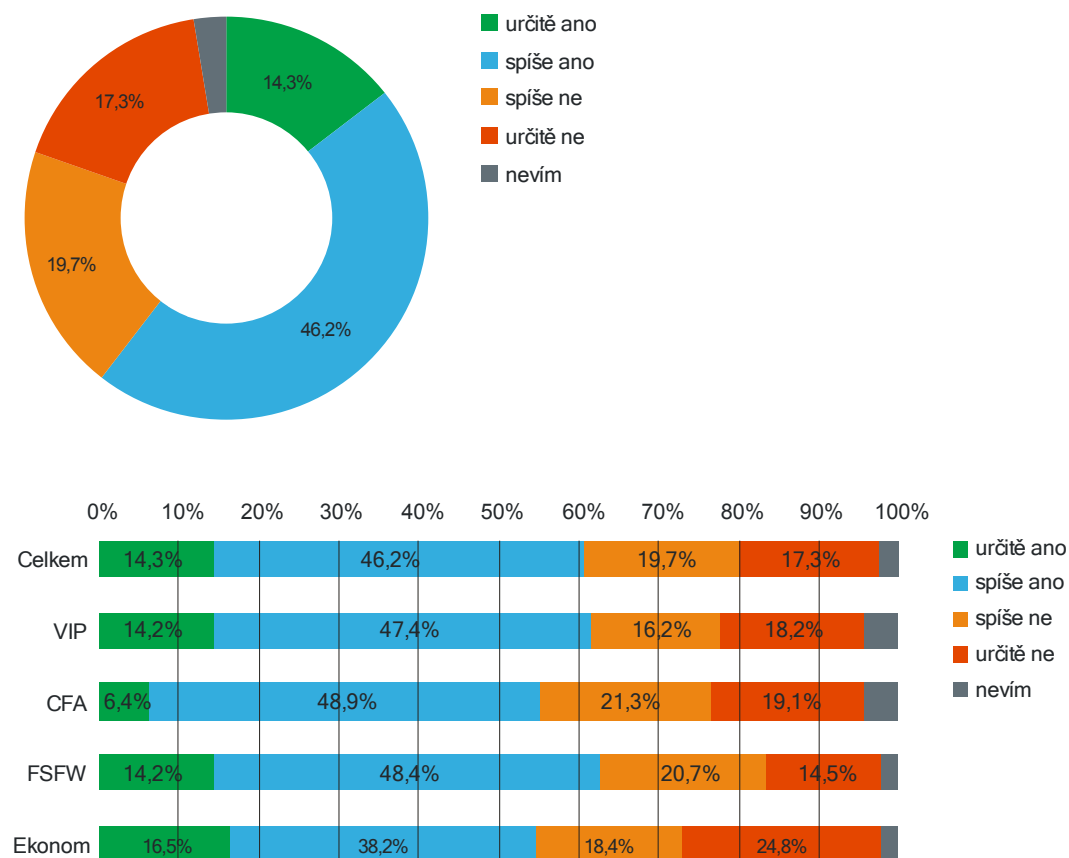
Mezi účastníky průzkumu převládá negativní postoj vůči bankovní unii (52,1 %) s velmi silným kategoričným odmítnutím ve 27,3 % odpovědí. Odmítavý postoj vyjadřují častěji respondenti z finančního a ostatního soukromého sektoru.

Většina respondentů (66,1 %) si myslí, že by ČR měla přijmout euro. Ale 45,1 % odpovídajících by tento krok odložilo až poté, co se vyjasní směřování eurozóny. Podpora tohoto názoru je častější u respondentů ze školství a státních či veřejných institucí.

S přibývajícím věkem se také respondenti více přiklánějí k přijetí eura a dobrovolnému přistoupení k bankovní unii. Narůstá rovněž jejich souhlas se snahou ČR po dosažení potravinové soběstačnosti. Souhlas s intervencí ČNB proti koruně klesá.

Odborníci by vládě důvěru dali

Q1: Pokud by byla taková možnost, hlasoval/a byste pro důvěru koaliční vládě ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL?

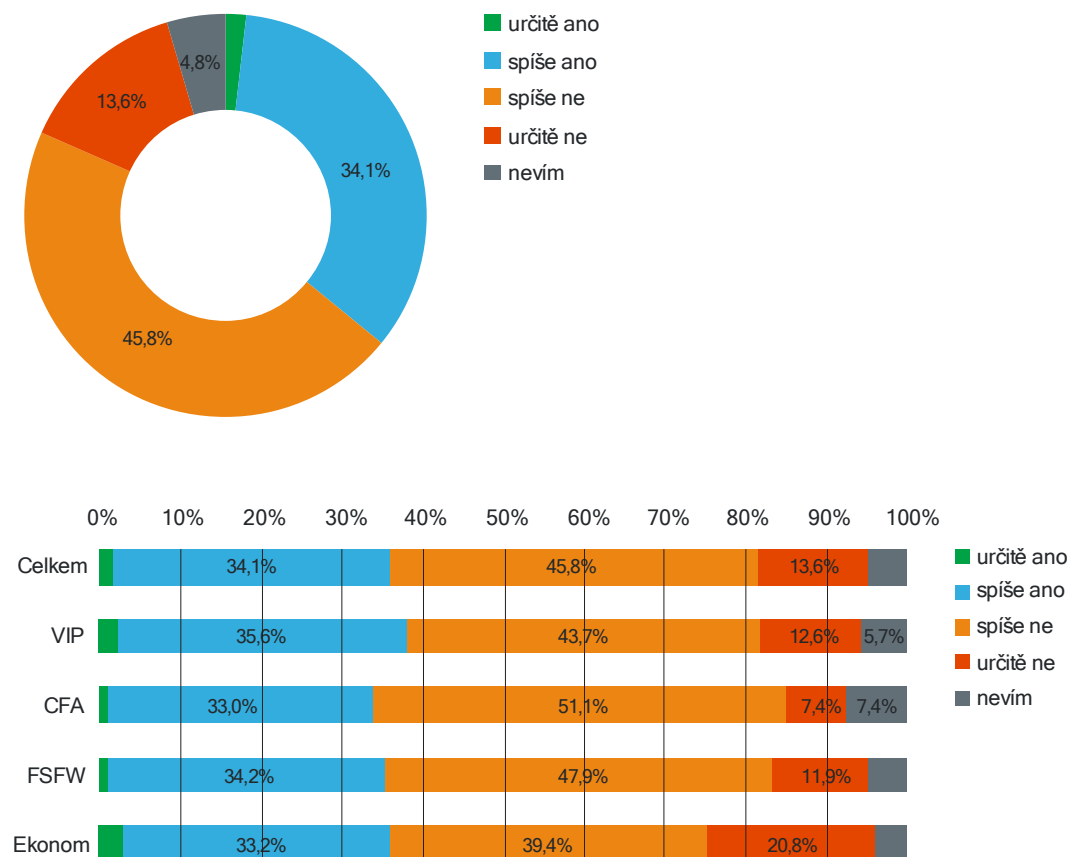

Většina respondentů napříč všemi dotazovanými skupinami by hlas současné koaliční vládě ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL dala. Ačkoli v řadě otázek, které jsou analyzovány dále v textu, vykazují respondenti spíše kritický názor na schopnost vlády prosadit záměry deklarované v koaliční smlouvě, dalo by nyní vládě důvěru 60,5 % respondentů. Je to velká, či malá podpora? S ohledem na skutečnost, že politické preference největší skupiny respondentů leží více na pravici, lze dovodit, že tato „vyslovená důvěra“ je výrazem přání mít vládu s mandátem.

Uspěje koaliční vláda ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL?

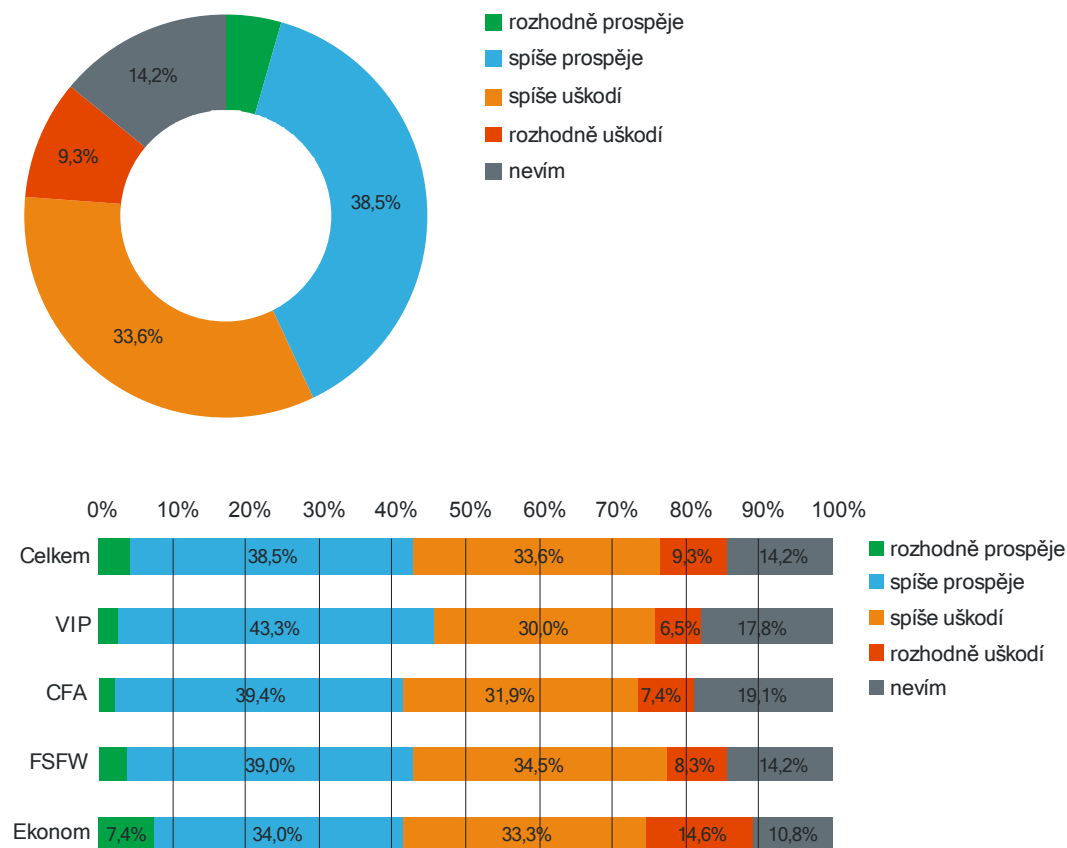
V rámci vyjednávání o sestavení parlamentní většiny byly formulovány různé politické cíle. V následujících otázkách byli respondenti dotazováni, zda si myslí, že vláda bude při plnění koaličních předvolebních slibů úspěšná.

Q2: Domníváte se, že koalice ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL vydrží celé volební období?

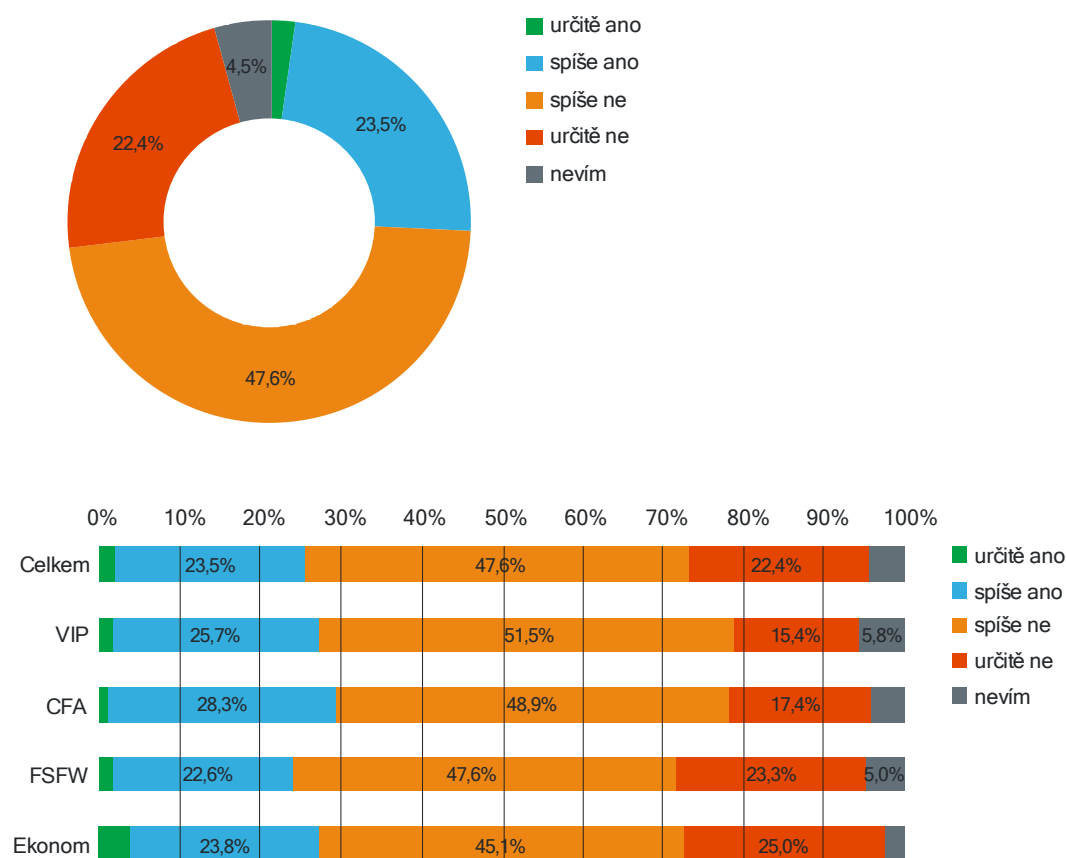
V Česku máme za sebou čerstvou zkušenost s již třetí úřednickou vládou, která nastoupila po rozpadu vládní koalice. Proto asi nepřekvapí, že 59,4 % respondentů je skeptických při představě, že by současná koalice měla vydržet po celé volební období, i když má vládní většinu 111 hlasů. Předchozí Nečasova trojkoalice měla v roce 2010 podporu dokonce 118 poslanců.

Q3: Očekáváte, že nová koaliční vláda svou politikou ekonomickému rozvoji Česka prospěje, nebo uškodí?

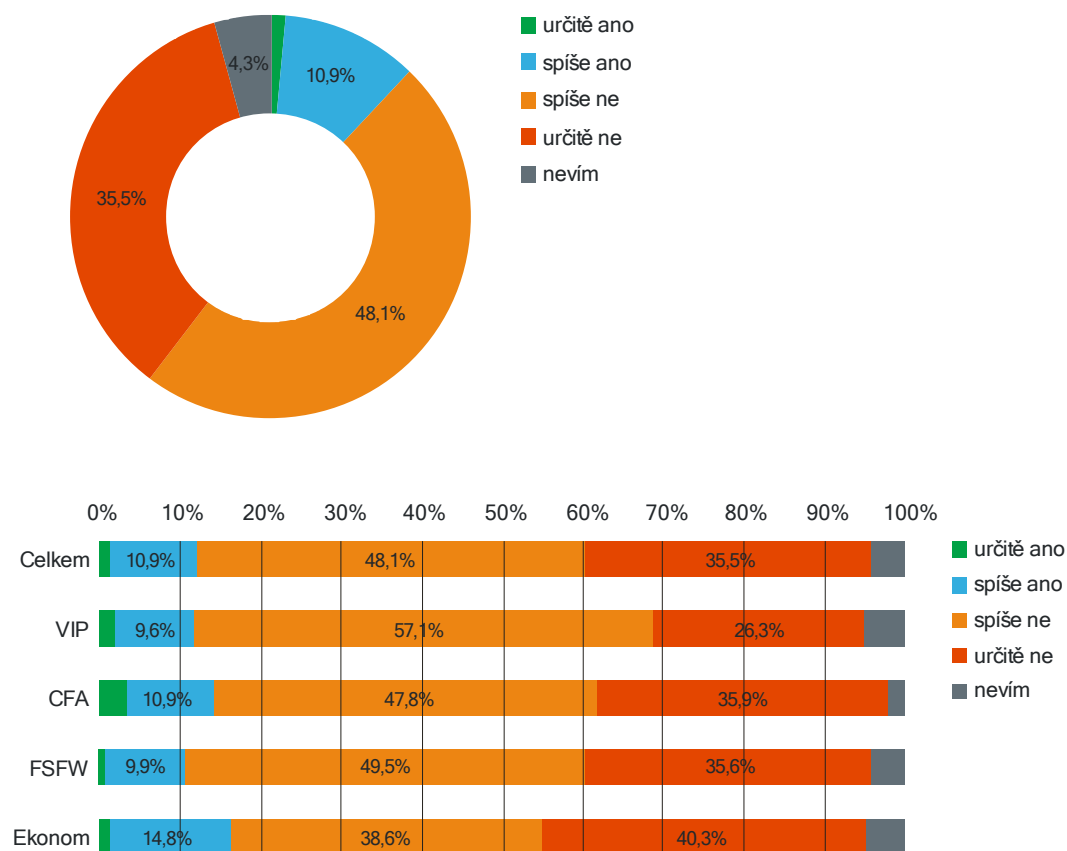
Ačkoli by téměř dvě třetiny respondentů hlasovaly pro vyslovení důvěry koaliční vládě, názor na to, zda tato vláda ekonomickému rozvoji Česka prospěje, či uškodí, je rozporný. To, že tato vláda svou politikou prospěje, nebo uškodí ekonomickému rozvoji Česka, očekává shodně 42,9 % respondentů. Výrazněji se liší pouze skupina VIP respondentů, u nichž mírně převažuje pozitivní hodnocení.

Q4: Prosadí vláda dle vašeho názoru fungující protikorupční opatření?

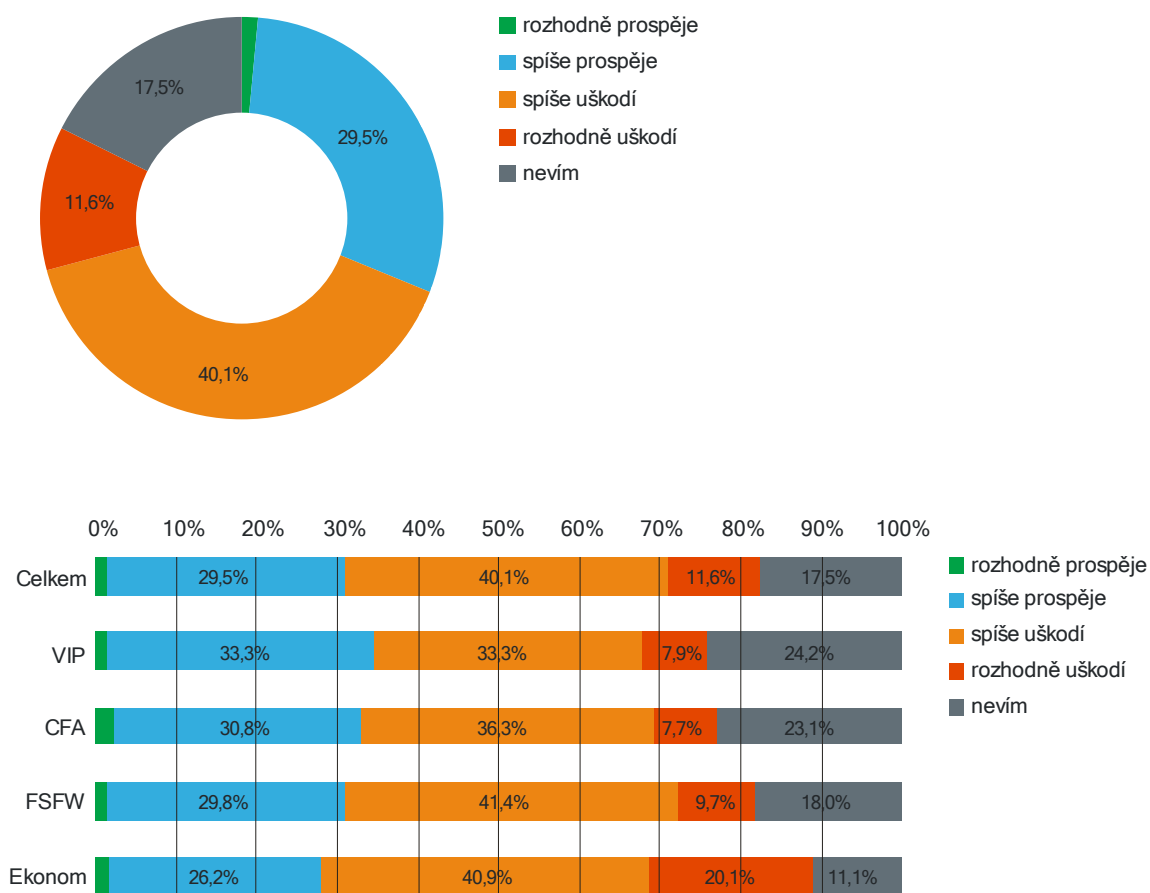
Omezení korupce bylo nepřehlédnutelným tématem voleb, přesto jsou respondenti napříč všemi skupinami ke splnění těchto slibů viditelně skeptičtí. Více než dvě třetiny účastníků průzkumu (70,0 %) neočekávají, že by vláda prosadila fungující protikorupční opatření. Největšími pesimisty jsou respondenti ve věku 45 až 54 let, kde se 29,5 % domnívá, že vláda fungující protikorupční opatření určitě neprosadí, a dalších 44,3 % je přesvědčeno, že je „spíše neprosadí“. V účinné protikorupční kroky vlády v této věkové skupině věří jen 21,0 % respondentů.

Q5: Zabrání podle vašeho názoru vláda tomu, aby jednotlivá ministerstva sloužila partikulárním zájmům stran či hnutí, které je ovládají?

Ještě pesimističtější vidí respondenti možnost, že by jednotlivá ministerstva nesloužila partikulárním zájmům stran či hnutí, které je ovládají. Celkem 83,6 % respondentů se domnívá, že se to vládě nepodaří, z nichž třetina (35,5 %) očekává, že se to nepodaří určitě.

Q6: Myslíte si, že politika koaliční vlády prospěje rozvoji malého a středního podnikání, nebo mu spíše uškodí?

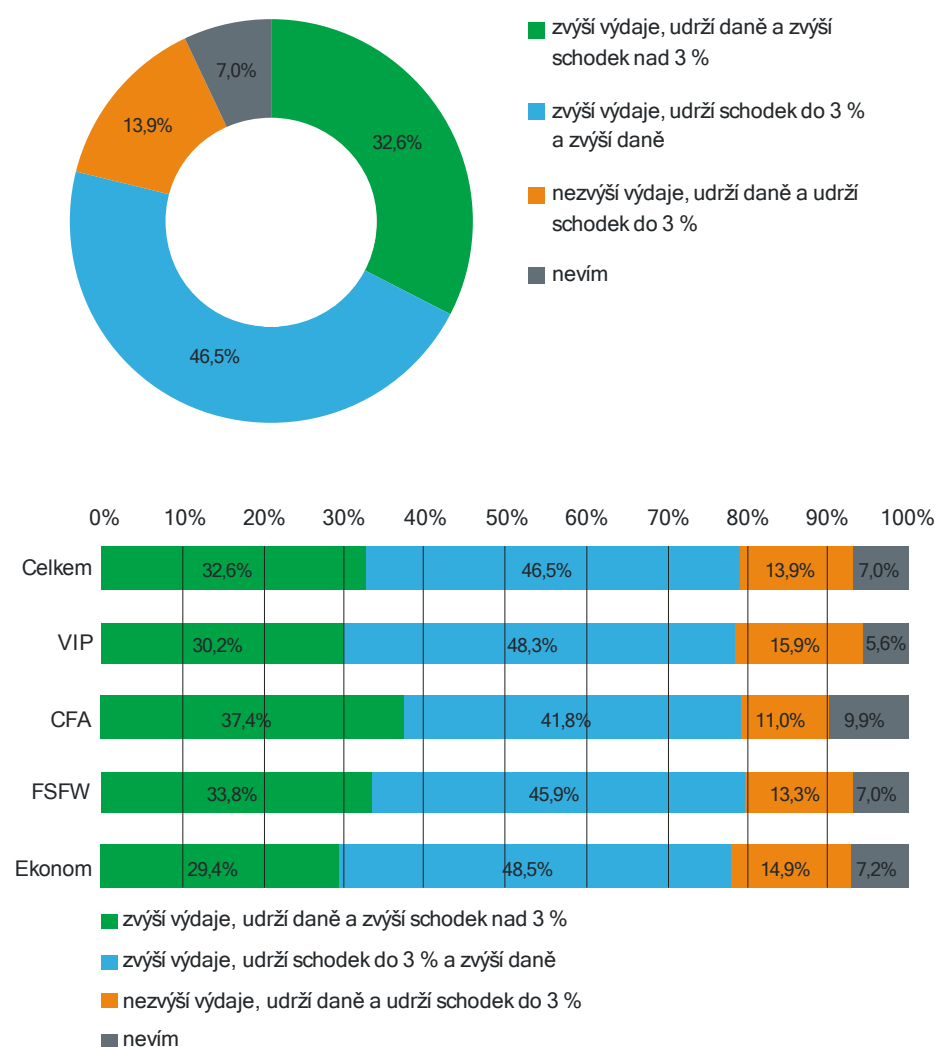

Malé a střední podniky jsou důležitou součástí ekonomiky. Ve srovnání s velkými firmami však většinou nemají dostatečnou sílu prosazovat své zájmy u politické reprezentace. Většina respondentů (51,7 %) si myslí, že koaliční vláda svou politikou malým a středním podnikům uškodí. Největšími skeptiky jsou čtenáři serveru ekonom.cz (61,0 %), umírněnější pohled mají VIP (41,3 %) a CFA (44,0 %). I v těchto skupinách ovšem převažují negativní očekávání nad pozitivními.

Daně a rozpočet

Možnosti vlády při prosazování předvolebních slibů jsou z velké části dány rozpočtovými možnostmi. Průzkum zjišťoval očekávání respondentů v oblasti úprav daní a rozpočtové kázně.

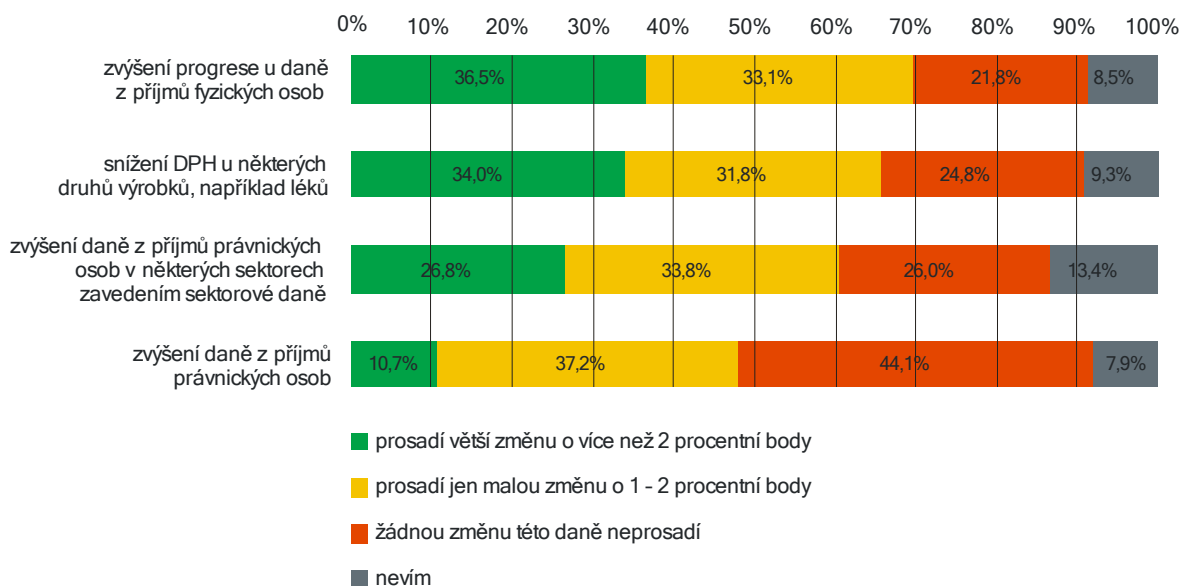
Q11: Jak se podle vás nová koalice vypořádá s konfliktními cíli nezvyšovat daně vs. nezvyšovat schodek rozpočtu vs. zvýšit vládní investice?

Největší část respondentů očekává, že vláda zvýší výdaje a udrží rozpočtový schodek do 3 % za cenu zvýšení daní (46,5 %). Podle třetiny respondentů (32,6 %) lze sice zvýšit výdaje bez zvyšování daní, ale jen za cenu rozpočtového schodku překračujícího 3 %. Pouze jeden z osmi respondentů (13,9 %) si myslí, že vláda udrží daně i rozpočtový schodek a výdaje nezvýší.

Z rozložení odpovědí je patrné, že osm z deseti respondentů od současné koaliční vlády očekává zvýšení výdajů (79,1 %). Šest z deseti respondentů věří, že vláda buď zvýšením daní, nebo opuštěním plánu na zvýšení výdajů udrží schodek rozpočtu do 3 %. Jen necelá polovina respondentů se přiklonila k některé z variant obsahujících zachování daňové kvóty (46,5 %).

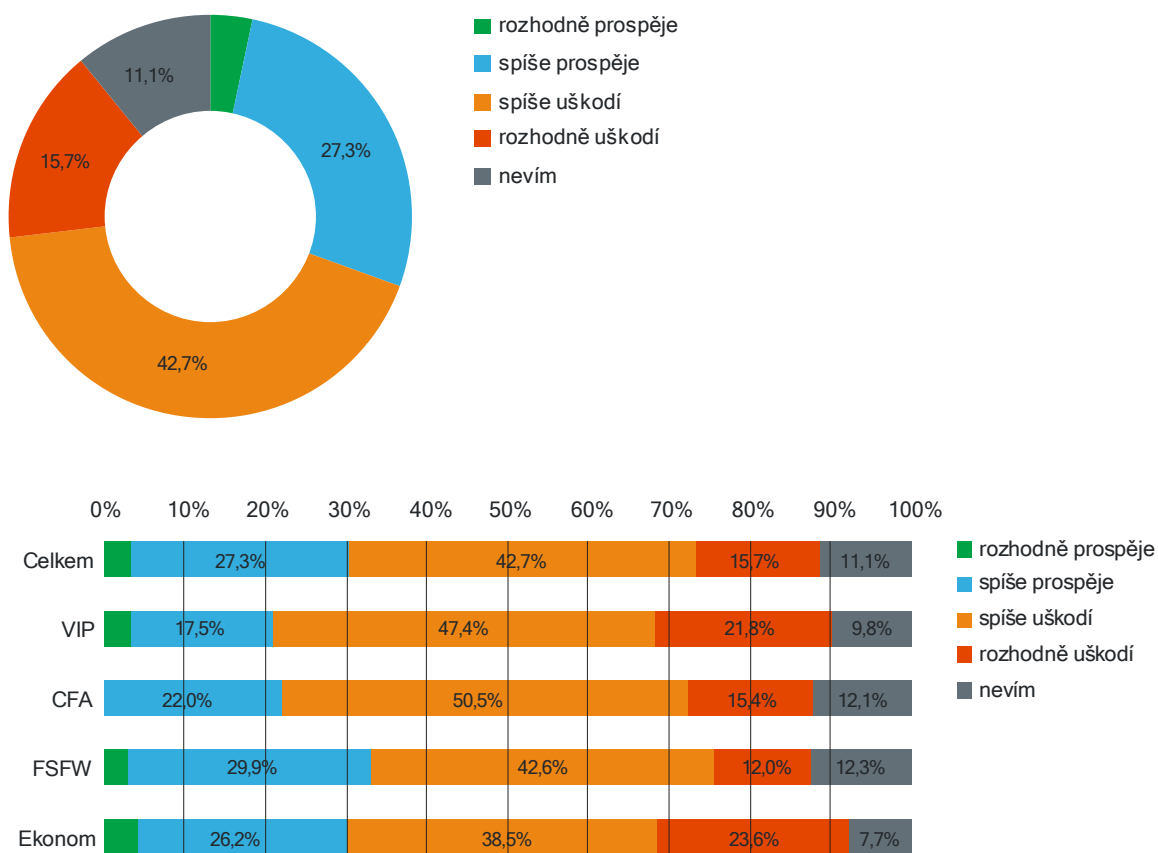
Q7: Jaké změny daní podle vašeho názoru koaliční vláda prosadí pro rok 2015?

Respondenti nejčastěji očekávají (69,6 %), že vláda v příštím roce zvýší progresi u daně z příjmu fyzických osob. Převažuje názor, že bude prosazena větší změna sazby než 2 procentní body (36,5 %). Výrazná většina účastníků průzkumu (60,6 %) předpokládá zavedení sektorové daně. U zvýšení daně z příjmu právnických osob jsou očekávání více vyrovnaná a respondenti se spíše kloní k malé změně do 2 procentních bodů. Většinové (65,9 %) je opět očekávání, že koaliční vláda sníží DPH u některých vybraných produktů.

„Praktici“, tedy lidé z finančního a soukromého sektoru, častěji očekávají zvýraznění progresu u daně z příjmu fyzických osob. Projevuje se to nejen v součtu pozitivních odpovědí, ale především v zastoupení odpovědí „prosadí větší změnu“. Tato skupina respondentů také častěji očekává větší změny daně z příjmu právnických osob. Současně s tím naopak o něco méně očekává snížení DPH. Z názoru respondentů ze sektoru financí a soukromých firem plyne, že si „praktici“ mnohem intenzivněji uvědomují neufinancovatelnost vládních plánů bez podstatného zvýšení daní.

Q8: Myslíte si, že pokud koaliční vláda prosadí své záměry v oblasti daní, prospěje tím českému hospodářství, nebo mu tím uškodí?

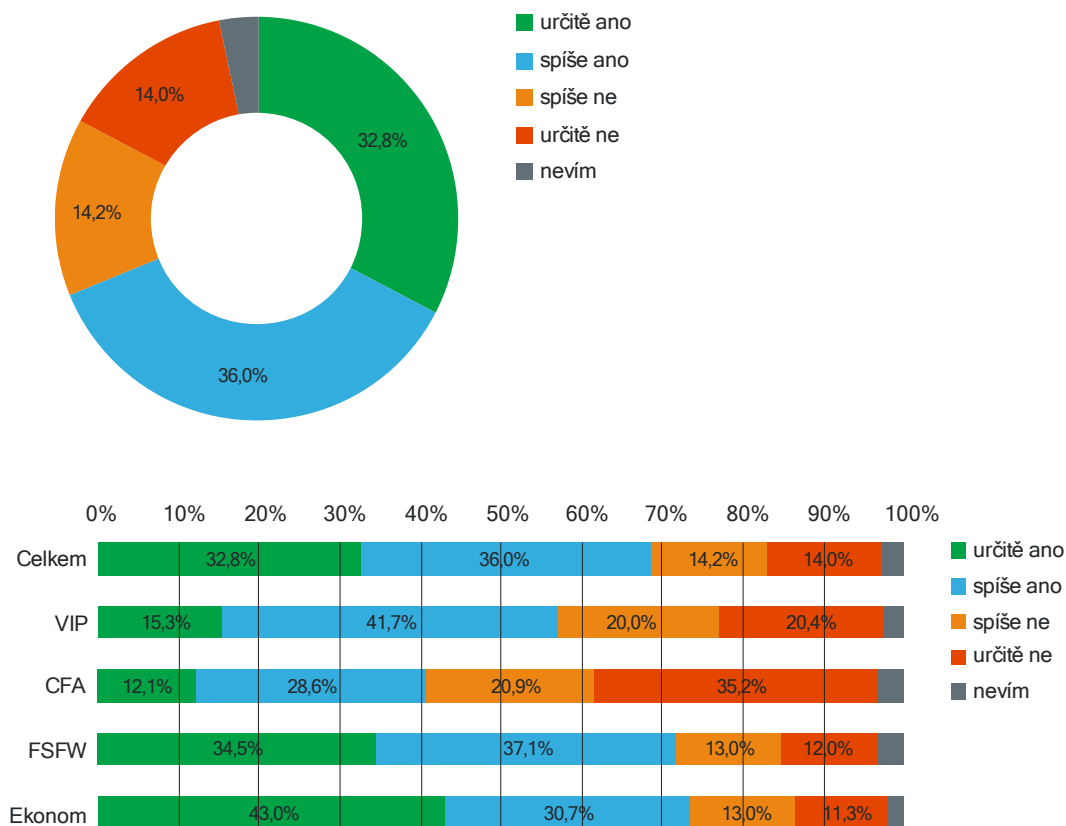

Většina respondentů si myslí (57,4 %), že předpokládané daňové změny českému hospodářství uškodí. Častěji se tento názor vyskytuje u odborníků z finančního sektoru (67,9 %) a soukromých firem (61,6 %).

Potravininy a silnice

Koaliční smlouva ČSSD, hnutí ANO a KDU-ČSL formuluje řadu cílů budoucí vládní politiky. Průzkum se zaměřil na dva z nich, které mohou mít dopad na širokou veřejnost a fungování ekonomiky.

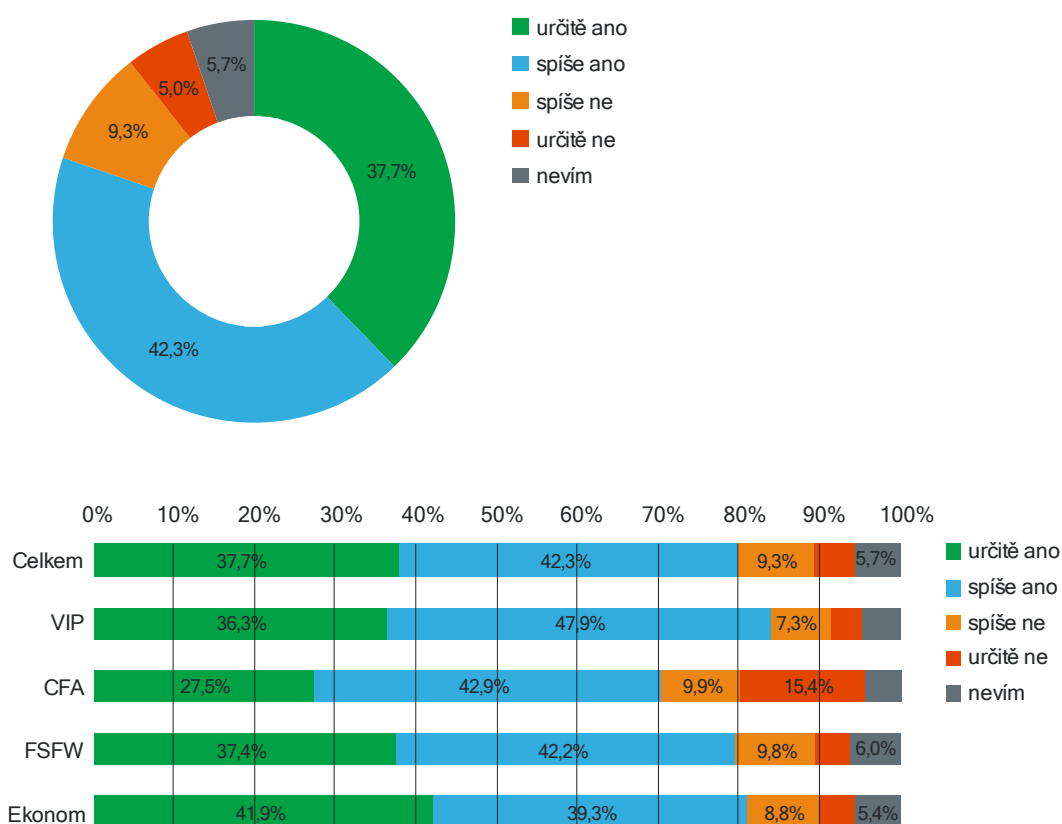
Q9: Je správný záměr koalice dosáhnout potravinové soběstačnosti v základních komoditách, které lze u nás produkovat?

Více než dvě třetiny respondentů (68,8 %) souhlasí se záměrem vlády dosáhnout potravinové soběstačnosti v základních komoditách, které lze u nás produkovat. Názor na tutu otázku se však výrazně liší napříč jednotlivými skupinami respondentů. Na jedné straně spektra stojí členové CFA, kteří potravinovou soběstačnost odmítají. Na straně druhé ji čtenáři FSFW a portálu ekonom.cz poměrně jednoznačně podporují. VIP respondenti jsou názorově kdesi uprostřed, ideu potravinové soběstačnosti spíše podporují, velké zastoupení mezi nimi ovšem má i opačný názor.

Za potravinovou soběstačnost se na rozdíl od mužů (65,8 %) častěji staví ženy (79,4 %). Výrazně menší podporu má tato politika u respondentů z finančního sektoru, naopak jejich příznivců přibývá s rostoucím věkem respondentů.

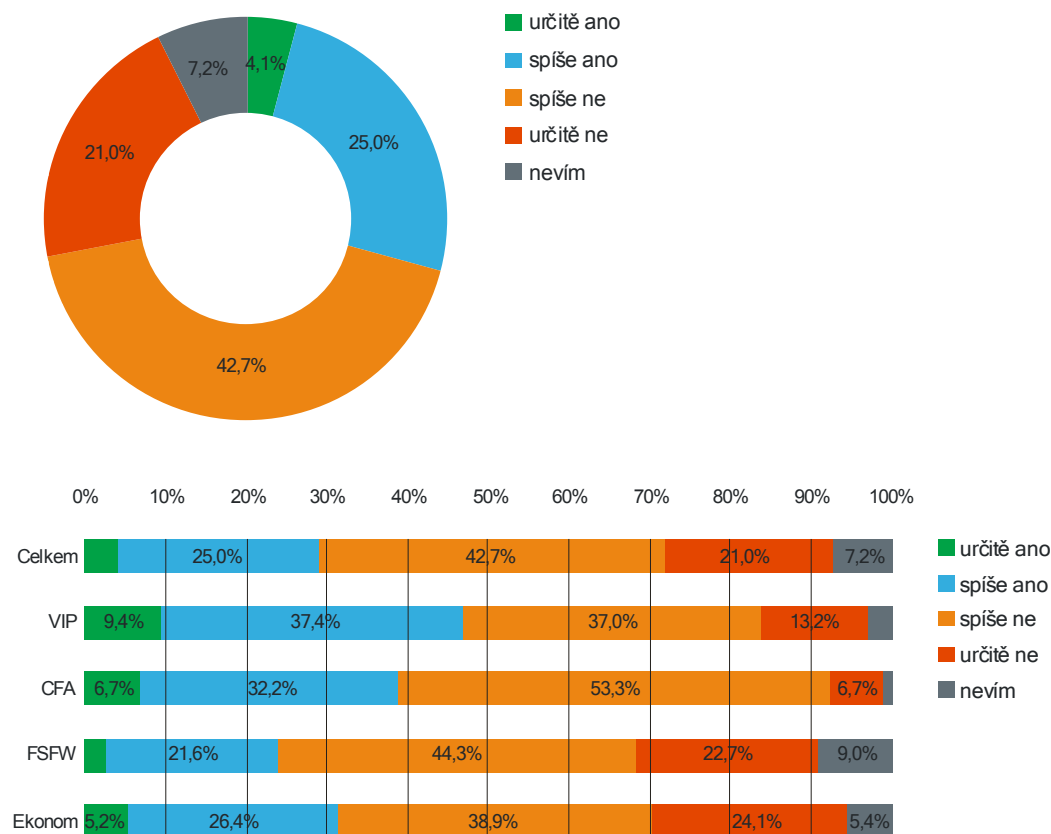
Q10: Koaliční vláda deklarovala cíl navýšit investice do rozvoje a údržby dopravní infrastruktury až na úroveň 2 % HDP. Souhlasíte?

Velmi výrazná většina respondentů (80,0 %) souhlasí se záměrem vlády navýšit investice do rozvoje a údržby dopravní infrastruktury až na úroveň 2 % HDP. Většinový názor převládá napříč všemi skupinami respondentů. Nelze ovšem přehlédnout, že mezi členy CFA má čtvrtinu odpůrců (25,3 %).

Intervenční politika ČNB

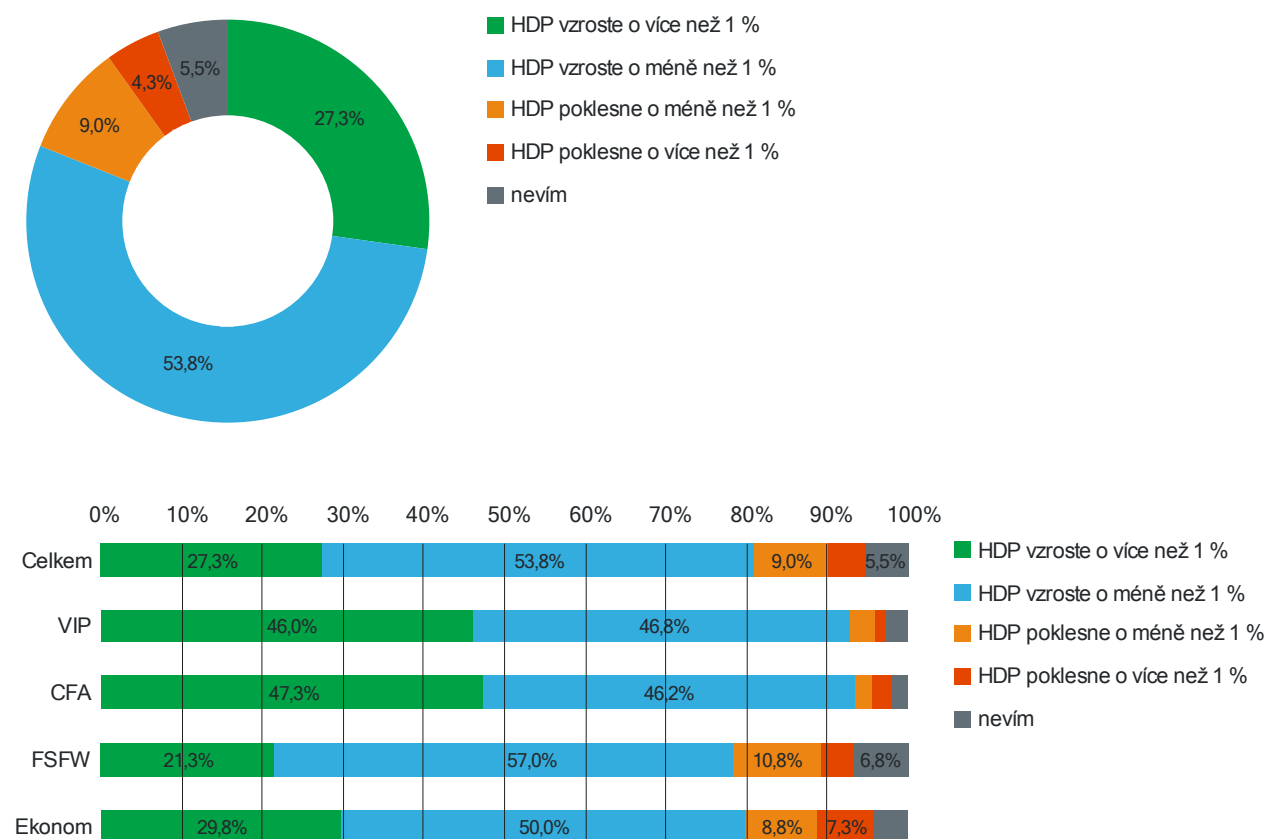
Q12: Přispěje intervenční politika ČNB oslabující korunu k reálnému růstu domácí ekonomiky?

Dvě třetiny respondentů (63,7 %) neočekávají, že by intervenční politika ČNB měla přispět k růstu. Nejsilnější zastání má ČNB u skupiny VIP (46,8 %), ale i mezi nimi převažují kritické názory (50,2 %). Při pohledu na strukturu respondentů je zajímavé, že pracovníci finančního odvětví jsou nejméně skeptičtí. Více než třetina z nich očekává totéž co ČNB. To může souviset se skutečností, že přes 40 % expertů z oboru financí očekává růst HDP nad 1 % .

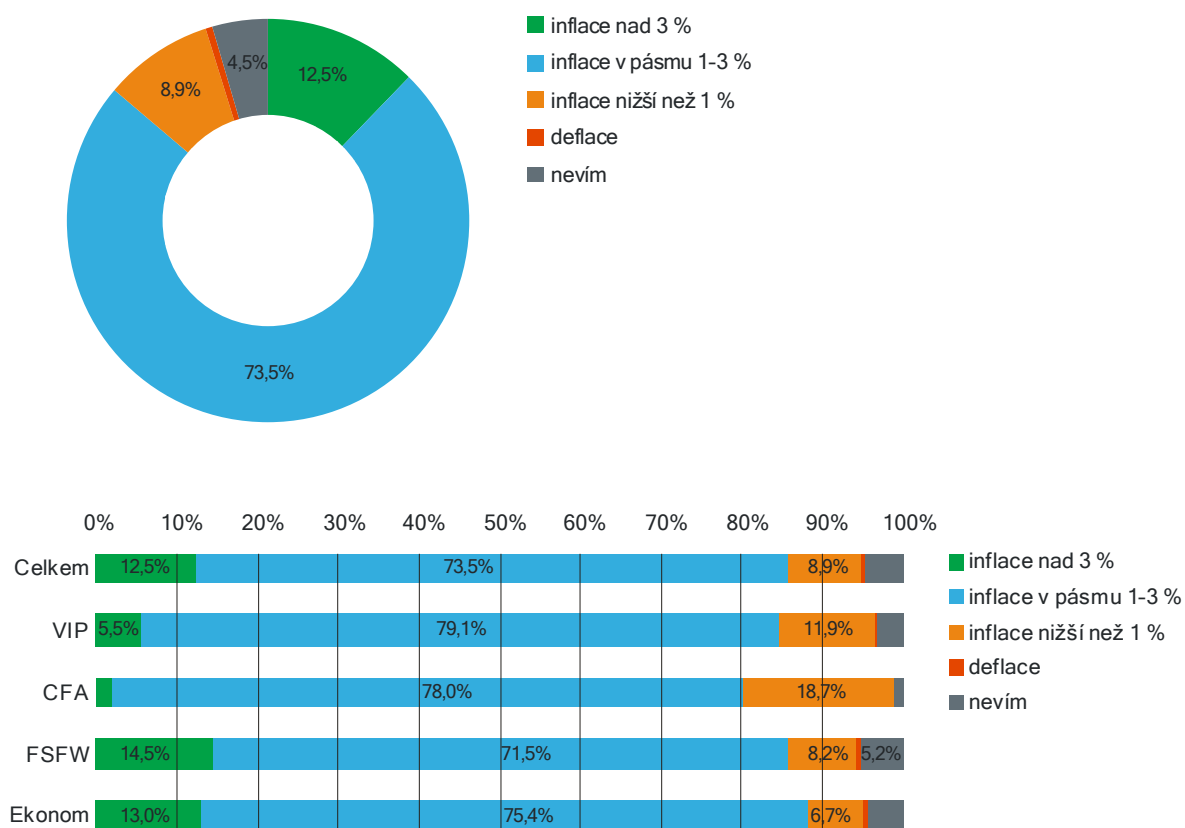
Věříme ve slabý růst a mírnou inflaci

Q13: Jaký očekáváte hospodářský vývoj v roce 2014?

V letošním roce by měla česká ekonomika růst. Shodně se na tom 81,1 % respondentů průzkumu. Napříč skupinami jsou však patrné rozdíly v míře důvěry v potenciální růst i v názorech na jeho výši. Více než 90 % respondentů z řad VIP a CFA očekává růst. Přibližně polovina z nich předpokládá jeho výši nad úrovní 1 %. Tyto výsledky korespondují s ostatními výsledky, kdy 90,8 % respondentů z finančního sektoru očekává růst a 42 % si myslí, že bude vyšší než 1 %. Relativně nejskeptičtější jsou čtenáři FSFW, z nichž jen pětina očekává růst nad 1 % a polovina růst do 1 %.

Q14: Jaký vývoj inflace očekáváte v roce 2014?

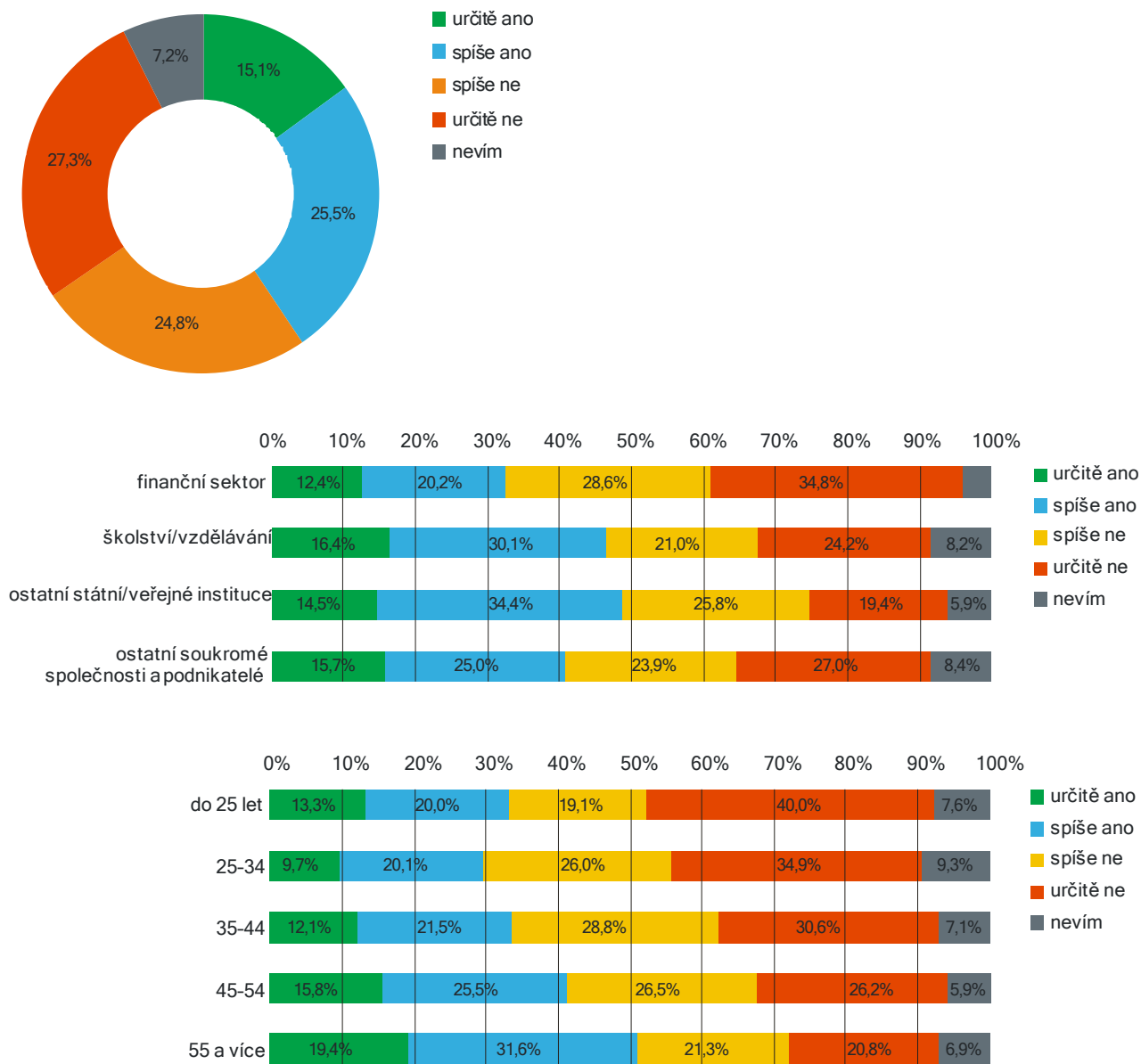

V otázce vývoje inflace odpovídá očekávání respondentů pro rok 2014 ve velké většině deklarované měnové politice ČNB. Převažuje názor (73,5 %), že inflace se bude pohybovat mezi 1 až 3 %.

U respondentů z finančního sektoru je tato důvěra na úrovni 80,9 %.

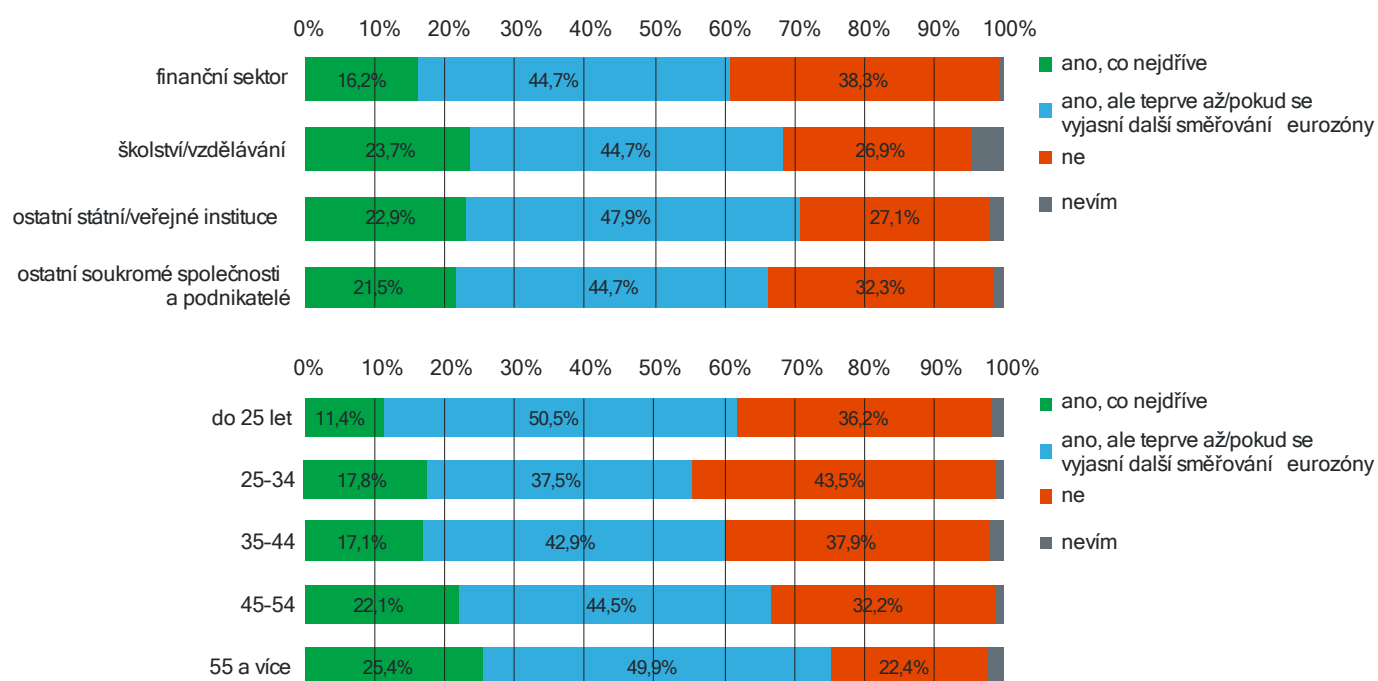
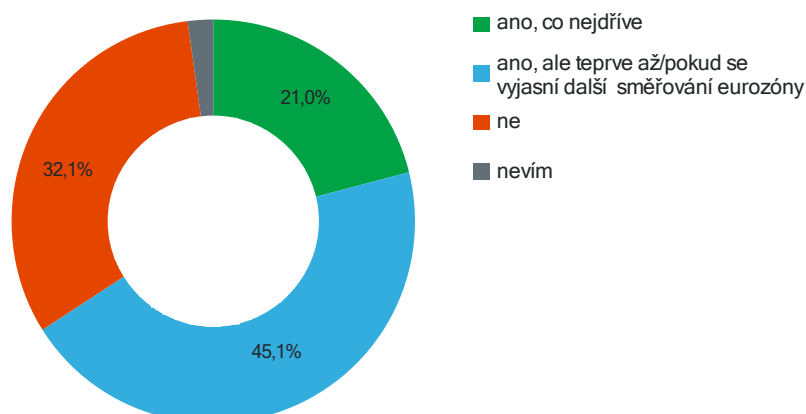
Bankovní unie a euro

Q15: Měla by ČR přistoupit ke vznikající evropské bankovní unii, i když není členem eurozóny?

Mezi účastníky průzkumu převládá negativní postoj vůči bankovní unii (52,1 %) s velmi silným kategoričným odmítnutím (27,3 %). Odmítavý postoj vyjadřují častěji respondenti z finančního a ostatního soukromého sektoru. Tolerance k bankovní unii roste s věkem respondentů.

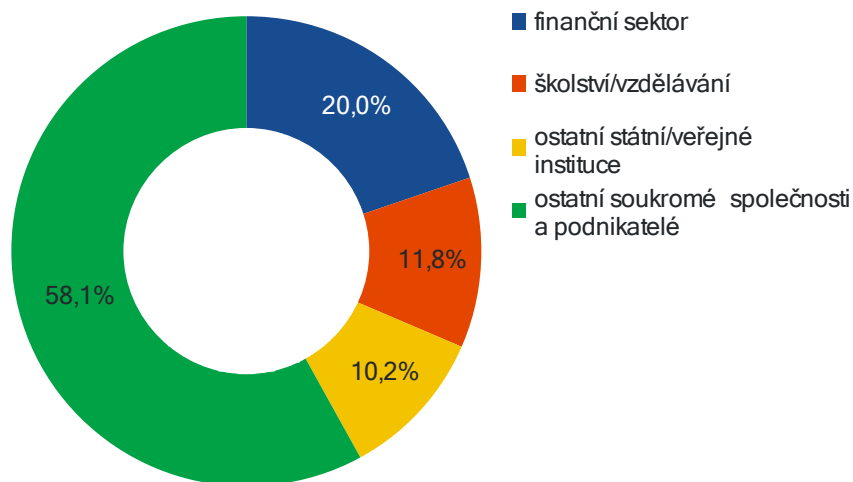
Q16: Měla by ČR přijmout euro?

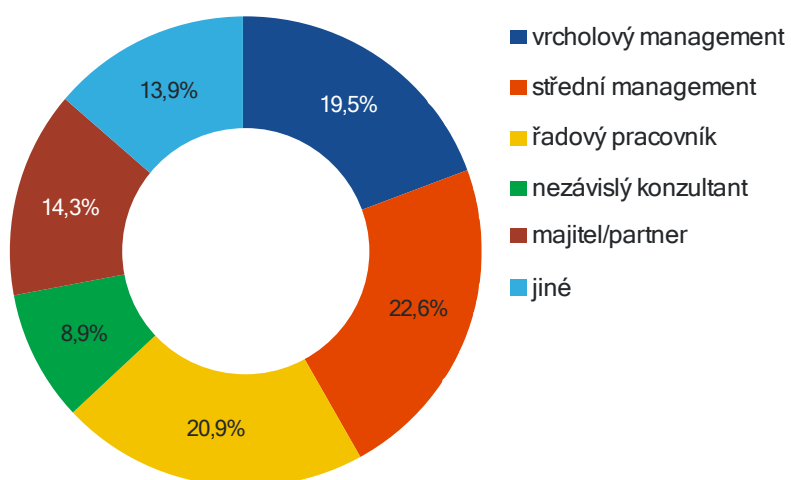
Většina respondentů (66,1 %) si myslí, že by ČR měla euro přijmout, 45,1 % by však tento krok odložilo až po vyjasnění směřování eurozóny. Podpora tohoto názoru je častější u respondentů ze školství a státních či veřejných institucí. Finanční sektor a respondenti ze soukromých společností jsou opatrnější. S rostoucím věkem se projevuje větší ochota vzdát se domácí měny.

Struktura respondentů (v %)

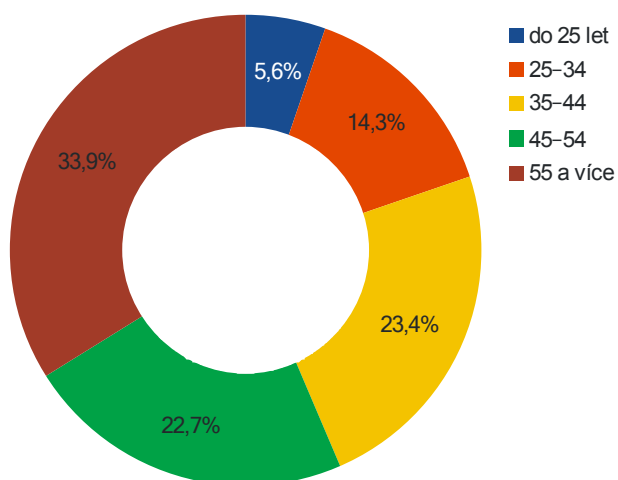
Působnost v sektorech národního hospodářství

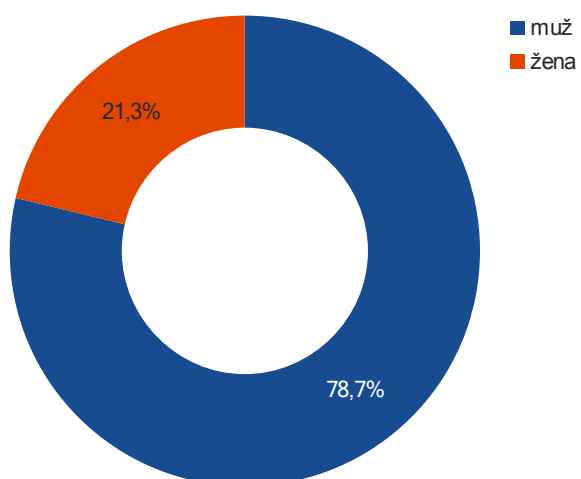
Pozice ve firemní hierarchii

Věk

Pohlaví

Prohlášení o volné distribuci

Tato závěrečná zpráva je určena k volné distribuci. V případě citací uvádějte prosím jako pramen:
© 2014 Donath Business & Media (www.dbm.cz) a Herzmann (www.herzmann.cz).

Autoři průzkumu

D|BIM partners in
communications

Společnost Donath Business & Media působí v oblasti public relations a public affairs od roku 1991. Bližší informace o agentuře najdete na adrese www.dbm.cz.

Michal Donath
Donath Business & Media
Spálená 29
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 211 220
E-mail: michal.donath@dbm.cz

HERZMANN

Herzmann s.r.o.
Otopašská 12/806
158 00 Praha 5 – Jinonice
Tel.: +420 731 403 699
E-mail: jan@herzmann.cz

Partner průzkumu

the fleet sheet's final word

Anglickojazyčný e-mailový bulletin o politickém a ekonomickém dění v České republice. Více na adrese www.fsfinalword.com.

Fleet Sheet (E. S. Best, s. r. o.)
Tel.: +420 296 580 160
E-mail: info@fleet.cz